

Finansdepartementet

Rendalen, 11.07.2011

Vår ref. 11/1184-2	Løpenr. 5496/11	Arkivkode 232	Saksbehandler Mari Holien 62468452	Deres ref.
-----------------------	--------------------	------------------	---------------------------------------	------------

HØRINGSUTTALELSE OM MAKSIMUMS- OG MINIMUMSREGLENE I EIENDOMSSKATTEN FOR KRAFTVERK

Det vises til Finansdepartementets høringsnotat datert 15. april 2011, hvor departementet varsler endringer i maksimums- og minimumsreglene i eiendomsskatt på kraftverk.

Ordfører i Rendalen kommune mener at det er behov for utbygging av ny fornybar energi i form av vindkraft, vannkraft og bioenergi slik regjeringen går inn for i energipolitikken. Dersom vertskommunene for slike utbygginger ikke skal få sin rettmessige del av denne verdiskapningen er det liten grunn til at kommunene skal gå inn for slike prosjekter. Reglene i eiendomsskatteloven er slik sett viktige rammebetingelser for en vellykket fornybarpolitikk.

Ordfører i Rendalen kommune mener at reglene om minimums- og maksimumsverdier i eiendomsskatteloven §8 fjerde ledd må fjernes. Samtidig som ordningen med minimums- og maksimumsverdi fjernes må beregningsgrunnlaget for kapitaliseringsrenten gjøres mer stabilt og langsiktig.

Ordfører i Rendalen kommune mener at samlet sett vil disse endringene gi det beste resultat i fordelingen av kraftindustriens verdiskapning. Kommunen viser til vedlagte høringsuttalelse og støtter for øvrig også LVKs høringsuttalelse i saken.

Vedlagt følger høringsuttalelse fra Rendalen kommune.

Med vennlig hilsen

Norvald Illevold
ordfører

Høringsuttalelse fra Rendalen kommune om maksimums- og minimumsreglene for eiendomsskatt for kraftverk

Finansdepartementet sendte den 15.04.2011 ut en høring med forslag til endringer i maksimums- og minimumsreglene i eiendomsskatten for kraftverk. Høringen ble varslet i statsbudsjettet for 2011. Departementet vil vurdere høringsinnspillene og presentere saken i statsbudsjettet for 2012.

Finansdepartementet har i høringsnotatet foreslått å *videreføre* minimums- og maksimumsreglene i eiendomsskatt på kraftanlegg. Som eneste endring foreslår departementet å *inflasjonsjustere* for årene fremover maksimumstaket på kr 2,35/kWh; det vil øke taket til ca kr 2,41/kWh. Departementet vil videre *vurdere å øke risikopåslaget* i kapitaliseringsrenten. Økt rente vil virke motsatt og gi *lavere* eiendomsskatt til vertskommunene.

Rendalen kommune har vesentlige inntekter av *eiendomsskatt* på kraftverk som *vertskommune* og følgene av begrensningene i reglene er grunnlag for at det er viktig at vi avgir en uttalelse om forslagene til endringer.

Kommunene kan velge å skrive ut eiendomsskatt på inntil 0,7% av eiendomsskattegrunnlaget. For vannkraftanlegg skal anleggenes formuesverdi (ligningsverdi) legges til grunn. For kraftverkene i Rendalen beregnes eiendomsskattegrunnlaget som en nåverdi over uendelig tid av sjablonmessig anslått nettoinntekt (skattelovens §18-5). Skattegrunnlaget kan imidlertid ikke være lavere enn eller høyere enn hhv. 0,95 kr/kWh og 2,35 kr/kWh (Eiendomsskatte-lovens § 8, 4. ledd, minimums- og maksimumsreglene).

I dag har ingen kraftanlegg et eiendomsskattegrunnlag som ligger under minimumsverdien, mens snart alle kraftproduksjonsanlegg (nesten 90%) har markedsverdier langt over maksimumsgrensen. Situasjonen er nå slik at kraftselskapene er sterkt "overkompensert". Systemet med maksimums- og minimumsverdier fremstår som sterkt urimelig sett fra kommunenes side, og ensidig i favør av kraftprodusentene. Kraftverkene har for lengst "fått igjen det tapte" på minimumsverdien, slik at dagens regelverk på ingen måte skaper symmetri. Siden dette var selve formålet med maksimumsverdien, ligger det i sakens natur at verdigrensene må fjernes.

Som vertskommune blir vi fratatt vår rettmessige andel av fremtidig verdiskapning. Kraftforetakene opplever stadig økning i overskudd. Den meget store fortjenesten som vannkraften gir opphav til, deles i dag i hovedsak mellom *eiere av kraftforetakene og staten* (som både er eier og skattekreditor). *Vertskommunene* får ikke godtgjort den økte verdien av naturressursene som er stilt til rådighet for kraftbransjen. Dette er uheldig av en rekke grunner.

Ordfører i Rendalen kommune mener at reglene om minimums- og maksimumsverdier i eiendomsskatte-loven §8 fjerde ledd må fjernes.

Samtidig som departementet ber om innspill om reglene om minimums- og maksimumsverdi, ber de om innspill på en heving av *risikotillegget*.

Risikotillegget fremkommer som en del av kapitaliseringsrenten som brukes for å beregne verdien på kraftanlegget (grunnlaget for eiendomsskatt). Kapitaliseringsrenten består av to ledd, risikofri rente (3 års statskasseveksler) og et risikotillegg (forskriftsfestet). En økning av kapitaliseringsrenten reduserer eiendomsskattegrunnlaget og omvendt vil en reduksjon øke eiendomsskattegrunnlaget.

Rendalen kommune

Dagens lave normrente fører til formuesverdier over 6 kr/kWh, mens observerte markedspriser og alminnelig oppfatning i bransjen ligger på rundt 4 kr/kWh. Maksimumstaket er på 2,35 kr/kWh

Det vil derfor være naturlig at en samtidig som å fjerne reglene om minimums- og maksimumsverdier også ser på ***hvordan kapitaliseringsrenten fastsettes***. Beregninger som er foretatt av Energi Norge viser at dagens kapitaliseringsrente gir en beregnet formuesverdi som er langt over reell markedsverdi for kraftanlegg. Dette vil være i strid med grunntanken i kraftskattereformen. Det er derfor behov for også å se på grunnlaget for fastsettelsen av kapitaliseringsrenten slik at regelverket samsvarer med de målsettinger som ble lagt til grunn i kraftskattereformen. Det er behov for å ha en nøytral, langsiktig kapitaliseringsrente som gir stabilitet og bidrar til at de reelle markedsverdier gjenspeiles i eiendomsskattegrunnlaget.

Kapitaliseringsrenten består som over nevnt av to elementer, normrente og risikotillegg. Risikotillegget er den delen av kapitaliseringsrenten som skal gi uttrykk for risikoen forbundet ved å foreta investeringer i vannkraftsektoren sett i forhold til andre bransjer og tar utgangspunkt i oppnådd avkastning i kraftsektoren og bransjerisikoen. Beregninger som er utført viser at nivået på risikotillegget bør videreføres på dagens nivå (3%). For å justere kapitaliseringsrenten til riktig nivå er det derfor normrenten som må endres. Dagens normrente, som beregnes med grunnlag i gjennomsnittet av 3 år statskasseveksler, er det som skaper de store svingningene i dagens rente.

Ordfører i Rendalen kommune mener det er mer hensiktsmessig å endre beregningsgrunnlaget i henhold til Finansdepartementets tilrådninger i deres veileder i samfunnsøkonomiske analyser av 2005. Beregninger foretatt viser at normrenten bør ligge på rundt 2%, noe som sammen med risikotillegget gir en kapitaliseringsrente på 5%. Med en slik stabil og langsiktig kapitaliseringsrente, vil de økonomiske virkningene av å oppheve særordningen med minimums- og maksimumsreglene bli langt lavere enn de departementet legger til grunn for sine vurderinger og forslag i høringsnotatet.

Ordfører i Rendalen kommune mener at beregningsgrunnlaget for kapitaliseringsrenten bør gjøres mer stabilt og langsiktig gjennom en endring i grunnlaget for fastsetting av normrenten, ikke risikotillegget. Dette vil føre til at kapitaliseringsrenten heves og eiendomsskattegrunnlaget reduseres.

Det er viktig at en avvikling av minimums- og maksimumsreglene sees i sammenheng med en endring av kapitaliseringsrenten. Økt kapitaliseringsrente vil redusere eiendomsskatte-grunnlaget og virke motsatt av å fjerne maksverdien. Beholdes maksimumsregelen samtidig som kapitaliseringsrenten økes, kan dette medføre *reduserte* eiendomsskatteinntekter.

Konsekvenser for Rendalen kommune

Rendalen kommune er en minsteinntektskommune, på samme måte som praktisk talt alle kommuner i Hedmark og Oppland. Dette kommer blant annet som følge av at inntektsnivået i de næringene som dominerer arbeidsmarkedet er vesentlig lavere enn i mer sentrale kommuner, samt at en relativt større del av befolkningen er pensjonister eller trygdet. Regjeringen skriver i kommuneøkonomiproposisjonen at:

Behovet for kommunale tjenester og kostnadene ved å tilby disse tjenestene varierer betydelig mellom kommunene, samtidig varierer skattegrunnlaget. I inntektssystemet utjevnes forskjeller i ufrivillige kostnader, dvs. knyttet til ulikheter i bosettingsmønster, befolknings sammensetting m.m., i prinsippet fullt ut, mens forskjeller i skatteinntektene utjevnes delvis. Årsaken er at hensynet til like økonomiske forutsetninger, utjevning og stabilitet avveies mot hensynet til

Rendalen kommune

kommunenes insentiver for å skaffe egne, lokalt forankrede inntekter. Siden skatteutjevningen er delvis, eksisterer det fremdeles betydelige inntektsforskjeller mellom kommunene etter skatteutjevning.

Inntektsforskjellene mellom kommunene er altså fortsatt svært store selv om regjeringen har bidratt til å redusere disse noe de siste årene. Eiendomsskatt er en av de relativt få mulighetene vår kommune har for å skaffe seg egne lokalt forankrede inntekter. Rendalen kommune forsøker å utnytte disse mulighetene, men må konstatere at **maksimumstaket alene ga oss et skattetape på ca. 6,7 mill. kroner i 2010 ifølge beregninger utført på grunnlag av tall fra sentralskattekontoret**. Skattetapeet øker år for år.

Rendalen kommune har betydelige naturressurser som kan nyttes til produksjon av fornybar energi i form av vindkraft, vannkraft og bioenergi. Det er presentert muligheter for å øke energiproduksjonen i kommunen med flere hundre GWh. Kommunen ønsker å utnytte disse ressursene på en for lokalsamfunnet gunstig måte. I et slikt perspektiv er det svært urovekkende at ordninger som skal sikre lokalsamfunnene en beskjedent andel av verdiskapningen i energiproduksjonen endres til fordel for staten og eierne av energiselskapene. Eiendomsskattereglene er i mange sammenhenger den eneste vesentlige ordningen som sikrer oss en andel av verdiskapningen. Regjeringen bør derfor sørge for at disse rammebetingelsene framstår som forutsigbare og tilstrekkelige til at vertskommunene skal utnytte mulighetene for å øke produksjonen av fornybar energi.

Rendalen kommune har ved tidligere utbygginger stilt seg positive til utbygging i kommunen med det selvfølgelig utgangspunkt at vi forventet å bli økonomisk kompensert for de store naturinngrep som ble gjort. Vurderingene den gang gikk på om de positive økonomiske virkningene på lang sikt oppveide de skader og ulemper av allmenn karakter utbyggingen ville medføre. Det er forskjell på hva man legger i god nok økonomisk kompensasjon for store naturinngrep. Når vi nå ser at vi som vertskommune ikke får vår rettmessige andel av verdiskapningen i kraftverkene, men at stadig større andeler av kraftselskapenes store profitt tilfaller eierne, er det ikke annet enn rasjonelt og naturlig at vi som vertskommune går inn for å få en endring av regelverket som fører til at en større andel av verdiskapningen legges igjen der den skapes. Eiendomsskatteinntektene trengs for å finansiere konkrete tjenestebehov innen eldreomsorgen og i skolene i kommunen.

Rendalen er en av de mange kommunene som i kommuneøkonomiproposisjonen omtales som en gruppe med lav eller ingen befolkningsvekst, liten sentralitet og lavt folketall. Det står i proposisjonen følgende:

Inntektsforskjeller er den viktigste forklaringen på forskjeller i tjenestetilbudet mellom kommunene. Kommunene har ansvar for grunnleggende velferdstjenester, derfor kan man ikke akseptere store forskjeller mellom kommunene, eller at det er store svingninger over tid. Skatt er mer ujevnt fordelt og svinger mer enn rammetilskudd.

Vi har sett at det er forskjeller i skatteinntekter mellom ulike grupper av kommuner etter sentralitet, innbyggertall og befolkningsvekst. Forskjellene har eksistert i hele perioden, men variasjonen mellom kommunene har gått ned. Vekst i absolutte tall er høyere jo mer sentral

Rendalen kommune

gruppen av kommuner er, jo høyere innbyggertallet til gruppen av kommuner er, og jo høyere befolkningsvekst gruppen av kommuner har hatt.

I proposisjonen er "kraftkommuner" definert 21 kommuner med "kraft-inntekter" som utgjør 70% av korrigerede frie inntekter. Det er imidlertid nærmere 200 kommuner som rammes av "makstaket" og som ikke får sin rettmessige del av inntektene i energibransjen!

Som vertskommune for kraftverk forventer Rendalen kommune at maksimumstaket fjernes.